TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2006. gada 21. septembrī *

Lieta C-168/04

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2004. gada 5. aprīlī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv B. Egersa [*B. Eggers*], E. Traversa [*E. Traversa*] un G. Brauns [*G. Braun*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Austrijas Republiku, ko pārstāv E. Rīdls [*E. Riedl*], G. Hese [*G. Hesse*] un K. Pesendorfere [*C. Pesendorfer*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un E. Levits (referents),

ģenerāladvokāts F. Ležē [*P. Léger*],
sekretāre M. Fereira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 6. oktobrī,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 23. februārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasību Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, nesamērīgi ierobežojot algoto darba ņēmēju — trešo valstu pilsoņu — norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas ietvaros, izmantojot 1975. gada 20. marta Austrijas Likuma par ārvalstu darba ņēmēju nodarbinātību (*Ausländerbeschäftigungsgesetz*, *BGBl.* I, 218/1975) redakcijā, kas publicēta *BGBl.* I, 120/1999 (turpmāk tekstā — "*AuslBG*"),

18. pantu un 1997. gada 14. jūlija Likuma par ārvalstniekiem (*Fremdengesetz, BGBl.* I, 75/1997) redakcijā, kas publicēta *BGBl.* I, 34/2000 (turpmāk tekstā — "*FrG*"), 10. panta 1. punkta 3) apakšpunktu, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar EKL 49. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

2 *AuslBG* 18. panta 1. punktā noteikts pienākums saņemt atļauju, pirms darba devējs, kam nav juridiskās adreses šajā dalībvalstī, nodarbina ārvalstniekus Austrijā. Attiecībā uz trešo valstu pilsoņu norīkošanu darbā, ko, lai īstenotu pakalpojumu sniegšanu Austrijā, veic cits uzņēmums, kam ir juridiskā adrese šajā dalībvalstī, *AuslBG* 18. panta 12.–16. punkts paredz īpašu procedūru. Atļauja tiek aizstāta ar norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājumu, kas tiek piešķirts, ievērojot noteiktus nosacījumus.

3 *AuslBG* 18. panta 12. punkts nosaka:

"Ārvalstnieku, uz kuriem neattiecas 1. panta 2. punkta m) apakšpunkts un ko uz federālo teritoriju, lai uz laiku sniegtu pakalpojumus, darbā norīkojis darba devējs ārvalstnieks, kura juridiskā adrese ir kādā Eiropas Savienības dalībvalstī, nodarbināšana ir jādeklarē Nodarbinātības dienesta reģionālajā birojā pirms pakalpojuma sniegšanas. Nodarbinātības dienesta kompetentajam reģionālajam birojam paziņojuma apstiprinājums (norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājums) jāizsniedz sešu nedēļu laikā. [..]"

4 Norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma izdošanas nosacījumus nosaka 18. panta 13. punkts. Šādu apstiprinājumu izdod arī:

— ja darbā norīkoto darba ņēmēju — trešās valsts pilsoni — uzņēmums pastāvīgi un likumīgi nodarbina izcelsmes dalībvalstī vismaz gadu vai arī tam ir beztermiņa darba līgums, un

— ja norīkojuma laikā tiek ievēroti Austrijas tiesību aktu noteikumi attiecībā uz algas un nodarbinātības nosacījumiem un sociālās nodrošināšanas noteikumiem.

5 Saskaņā ar *FrG* noteikumiem uz algotiem darbiniekiem, trešo valstu pilsoņiem, lai tie ieceļotu un uzturētos Austrijas teritorijā, kurus uz Austriju, lai sniegtu pakalpojumus, darbā norīkojis uzņēmums, kura juridiskā adrese ir citā Savienības dalībvalstī, attiecas pienākums saņemt vīzu un uzturēšanās atļauju.

6 Saskaņā ar *FrG* 8. panta 1. punktu:

"Iebraukšanas un uzturēšanās atļaujas var tikt izsniegtas ārvalstniekiem pēc to lūguma, ja tiem ir derīgs ceļošanas dokuments un uz tiem neattiecas neviens no atteikuma iemesliem (10.–12. pants). Vīzas var tikt izsniegtas tikai uz noteiktu laiku; uzturēšanās atļaujām var būt neierobežots ilgums. Terminēto vīzu un uzturēšanās atļauju derīguma termiņš nevar pārsniegt ceļošanas dokumentu termiņu. [..]"

7 *FrG* 10. panta 1. punkta 3) apakšpunkts paredz, ka iebraukšanas atļauja vai uzturēšanās atļauja ir jāatsaka, ja šī atļauja būtu jāizsniedz pēc ieceļošanas Austrijas teritorijā bez vīzas. No šī noteikuma izriet, ka, ja trešās valsts pilsonis ir ieceļojis Austrijas teritorijā nelikumīgi, tā situācija nevar tikt legalizēta uz vietas, izdodot iebraukšanas vai uzturēšanās atļauju.

8 Visbeidzot, 1993. gada Likums par darba līgumiem (*Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz*, *BGBl.* 459/1993; turpmāk tekstā — "*AVRAG*"), kas Austrijas tiesiskajā regulējumā transponē Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvu 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (OV L 18, 1. lpp.), darba devējam, kura juridiskā adrese ir kādā Savienības dalībvalstī, uzliek vispārēju deklarēšanas pienākumu. Tādējādi saskaņā ar *AVRAG* 7. b panta 3. punktu darba devējam noteiktā termiņā Centrālajam koordinēšanas dienestam nelegāla darba kontrolei vismaz nedēļu pirms darba sākuma jādeklarē darba ņēmējs, kurš norīkots uz Austriju, lai tur veiktu darbu.

9 Šajā sakarā darba devējam jānosūta informācija par klientu valsti, darbā norīkotajiem darba ņēmējiem, attiecīgo darbību un atlīdzību. Par šī deklarēšanas pienākuma neizpildi šī 7.b panta 9. punktā paredzēti naudas sodi.

Pirmstiesas procedūra

10 Pēc sūdzības saņemšanas par Austrijas normu trešo valstu pilsoņu norīkošanā darbā nesaderīgumu ar EKL 49. pantā garantēto pakalpojumu sniegšanas brīvību Komisija 1997. gada 14. jūlijā nosūtīja Austrijas Republikai brīdinājuma vēstuli. Tajā tā izklāstīja, ka norīkošanas darbā atļauja un uzturēšanās atļauja, lai gan ir pieprasītas Austrijas tiesiskajā regulējumā, ir šķērslis tirdzniecībai Kopienā. Komisijas iebildumi

it īpaši attiecas uz norīkošanas darbā atļaujas materiālajiem nosacījumiem un uzturēšanās atļaujas piešķiršanas atteikuma automātisko raksturu, ja darba ņēmējs ārvalstnieks ierodas Austrijā bez vīzas.

11 Atbildot Austrijas valdība vēstulē, kas datēta ar 1997. gada 12. decembri, norādīja, ka valsts tiesību noteikumi par darba ņēmēju ārvalstnieku norīkošanu darbā ar 1998. gada 1. janvāri ir grozīti. Ir ieviesta jauna norīkošanas darbā deklarācijas procedūra, saukta "Norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājums", kas aizstāj atļaujas procedūru noteiktu norīkošanas darbā priekšnosacījumu pārbaudei.

12 1998. gada 2. jūlijā Komisija Austrijas Republikai nosūtīja papildu brīdinājuma vēstuli, norādot, ka tā uzskata, ka šī jaunā procedūra nav vis vienkārša deklarācija, bet gan ka runa ir par sarežģītu atļaujas procedūru, kas ir līdzīga tai procedūrai, ko Tiesa ir atzinusi par EKL 49. panta ierobežojumu.

13 Ar 1998. gada 2. septembri datētā vēstulē Austrijas valdība norādīja, ka norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma procedūrai ir tikai deklaratīva vērtība un ka tā atbilst prasībām, ko šajā jomā nosaka Tiesas judikatūra. Turklāt attiecībā uz noteikumu par uzturēšanās atļaujas piešķiršanas automātisku atteikumu tā norādīja, ka pakalpojumu sniegšanas brīvība neietekmē dalībvalstu iespēju lemt par trešo valstu pilsoņu ieceļošanu un uzturēšanos to teritorijā.

14 No šiem paskaidrojumiem negūstot pārliecību, Komisija 2002. gada 5. aprīlī nosūtīja Austrijas Republikai argumentēto atzinumu, aicinot šo dalībvalsti veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai divu mēnešu termiņā no šī atzinuma paziņošanas brīža to izpildītu.

Tā norādīja, ka administratīvajam slogam, ko rada norīkošanas darbā procedūra saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem, kā arī neiespējamībai legalizēt darbā norīkota darba ņēmēja, kas Austrijā ieradies bez vīzas un uzturēšanās atļaujas, situāciju ir atturoša iedarbība attiecībā uz kādā citā dalībvalstī dibinātiem uzņēmumiem tādējādi, ka šie noteikumi rada šķērsli pakalpojumu sniegšanas brīvībai.

15 2002. gada 7. jūnija atbildē Austrijas valdība norādīja, ka noteikumi par norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājumu ir attaisnoti ar nepieciešamību aizsargāt darbā norīkotos darba ņēmējus pret iespējamo nevienlīdzīgo izturēšanos, kamēr automātiska atteikuma klauzula balstīta uz dalībvalstīm piešķirtajām privilēģijām saskaņā ar Konvenciju, ar ko īsteno Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdību, Vācijas Federatīvās Republikas valdības un Francijas Republikas valdības 1985. gada 14. jūnija Šengenas Līgumu par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 19. lpp.), kas parakstīts 1990. gada 19. jūnijā Šengenā (Luksemburga).

16 Uzskatot, ka Austrijas Republika nav panākusi atbilstību argumentētajam atzinumam, Komisija cēla šo prasību.

Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

17 Komisija uzskata, ka norīkošanas darbā Eiropā apliecinājuma procedūra, kā arī iespēja automātiski atteikt uzturēšanās atļauju, ja darbā norīkotais darba ņēmējs ieceļojis Austrijas teritorijā gan bez iebraukšanas atļaujas, gan bez uzturēšanās atļaujas, ir šķērslis pakalpojumu sniegšanas brīvībai, ko aizliedz EKL 49. pants, un ka tas nav attaisnojams ar Austrijas Republikas norādītajiem mērķiem.

18 Austrijas valdība neapstrīd faktu, ka *AuslBG* 18. pants un *FrG* 10. pants ir ierobežojumi pakalpojumu sniegšanas brīvībai. Atsaucoties uz Tiesas judikatūru un it īpaši uz 2001. gada 25. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-49/98, C-50/98, no C-52/98 līdz C-54/98 un no C-68/98 līdz C-71/98 *Finalarte* u.c., *Recueil*, I-7831. lpp., un uz 2002. gada 24. janvāra spriedumu lietā C-164/99 *Portugaia Construções*, *Recueil*, I-787. lpp., tā tomēr uzskata, ka šie ierobežojumi ir attaisnoti ar vispārējas nozīmes interešu apsvērumiem, proti, attiecībā uz *AuslBG* 18. pantu — darba ņēmēju aizsardzību, un attiecībā uz *FrG* 10. pantu — sabiedriskās kārtības un valsts drošības nodrošināšanu. Šajā sakarā šie noteikumi ir samērīgi ar to mērķi.

Par norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma izdošanas procedūru

19 Komisija uzsver, pirmkārt, ka norīkošanas darbā apstiprinājums neizriet no pilnībā deklaratīvas procedūras, bet ir reāla administratīvā atļauja. Tā tiek izdota tikai pēc tam, kad kompetentās valsts iestādes ir pārbaudījušas *AuslBG* 18. panta 13. punktā paredzētos nosacījumus. Vispār tā ir obligāts priekšnoteikums, lai sniegtu visa veida pakalpojumus Austrijas teritorijā, jo tā ir nepieciešama, lai saņemtu darbā norīkoto darba ņēmēju uzturēšanās atļaujas; pakalpojumu sniegšanas uzsākšana pirms šī apstiprinājuma saņemšanas rada šīs uzturēšanās atļaujas automātisku atteikumu.

20 Komisija turklāt uzsver, ka, pat ja norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājumam būtu tikai deklaratīva nozīme, dubultas procedūras esamība, proti, vīzas procedūra un darbā norīkošanas apstiprinājuma procedūra, kā izriet arī no 1994. gada 9. augusta sprieduma lietā C-43/93 *Vander Elst*, *Recueil*, I-3803. lpp., pati par sevi rada pakalpojumu sniegšanas brīvības principa nesamērīgu ierobežojumu

21 Pienākums visiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī un kuri vēlas norīkot darbā darba ņēmējus — trešo valstu pilsoņus — uz Austriju, saņemt norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājumu papildus *FrG* vīzas procedūrai un *AVRAG* deklarācijas procedūrai pārkāpj samērīguma principu. Šajā sakarā Austrijas valdības norādītie mērķi var tikt sasniegti ar ne tik stingriem noteikumiem.

22 Austrijas valdība no savas puses norāda, ka norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma piešķiršanas procedūra nav tik apgrūtinoša, kā to apraksta Komisija.

23 Pirmkārt, norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājums ir deklaratīva procedūra. To norāda nelielā soda naudas summa par neizpildi. Turklāt tā ir elastīga procedūra, jo *AuslBG* 18. panta 16. punkts ļauj to uzsākt dažādām personām, uz kurām attiecas norīkošana darbā.

24 Otrkārt, kā uzskata Austrijas valdība, nevar runāt par dubultu procedūru, tāpēc ka norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma mērķis ir atšķirīgs no uzturēšanās atļaujas mērķa, jo katrā gadījumā kompetentās iestādes veic dažādas pārbaudes.

25 Otrkārt, Komisija apstrīd prasītos pamatnosacījumus norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma piešķiršanai.

26 Pirmkārt, valsts noteikumu par algas un darba nosacījumiem garantēšana, sniedzot pārrobežu pakalpojumus, ko paredz *AuslBG* 18. panta 13. punkta 2) apakšpunkts, jau ir paredzēta Direktīvā 96/71, kas Austrijas tiesībās transponēta ar *AVRAG*. Tā kā

šīs direktīvas noteikumi paredz iespēju vēlāk kontrolēt šos nosacījumus, tad Austrijas iestādēm šo nosacījumu ievērošanas garantēšanai ir mazāk ierobežojošs līdzeklis.

27 Otrkārt, attiecībā uz prasību par nodarbinātību vismaz vienu gadu vai par beztermiņa darba līgumu, kas paredzēta *AuslBG* 18. panta 13. punkta 1) apakšpunktā, Komisija uzskata, ka formula "likumīgi un pastāvīgi", kas izmantota iepriekš minētajā spriedumā lietā *Vander Elst*, neattaisno pagaidu ierobežojumu vai tādu juridisku ierobežojumu kā aplūkotais. Šāda formula ir cieši saistīta ar Tiesai jau uzdotu prejudiciālu jautājumu.

28 Visbeidzot, Austrijas valdības piesauktie ekonomiska rakstura motīvi neattaisno šādu pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu, jo Tiesa 1990. gada 27. marta spriedumā lietā C-113/89 *Rush Portuguesa*, *Recueil*, I-1417. lpp., un iepriekš minētajā spriedumā apvienotajās lietās *Finalarte* u.c. skaidri ir izslēgusi iespēju dalībvalstij atsaukties uz apsvērumiem, kas saistīti ar darba tirgu. Attiecībā uz motīvu, kas saistīts ar darba ņēmēju aizsardzību, nodarbinātības ilguma nosacījumam var būt negatīva ietekme uz darba ņēmējiem — trešo valstu pilsoņiem, jo šāds noteikums liek šķēršļus to pieņemšanai darbā. Turklāt tas pilnībā nav samērīgs pakalpojumu punktuālas sniegšanas gadījumā.

29 Austrijas valdība uzsver, ka *AVRAG* noteikumi paši par sevi nav pietiekami, lai pieļautu trešo valstu pilsoņu norīkošanu darbā — tas attaisno papildu prasību piemērošanu, ko paredz norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma procedūra.

30 Turklāt attiecīgie tiesību akti tikai transponē Tiesas judikatūru, tādu, kāda tā izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Vander Elst*, saskaņā ar kuru darba ņēmējam — trešās valsts pilsonim, lai varētu tikt piešķirta darbā norīkošanas atļauja, izcelsmes

dalībvalstī ir jābūt nodarbinātam "likumīgi un pastāvīgi". Šajā sakarā tam ir jāpierāda noteikta saistība ar savu darba devēju darba attiecībās vismaz vienu gadu vai saskaņā ar beztermiņa darba līgumu. Šī prasība ļauj aizsargāt darbā norīkoto darba ņēmēju pret iespējamo nevienlīdzīgo attieksmi.

Par iebraukšanas un uzturēšanās atļaujas automātisku atteikumu

31 Komisija uzsver, ka pakalpojumu sniegšanas brīvības ietvaros katrs pakalpojuma sniedzējs nodod saviem darbiniekiem "atvasinātās tiesības" saņemt pakalpojumam nepieciešamā ilguma uzturēšanās atļauju. Tā kā darbā norīkotais darba ņēmējs nekādā veidā necenšas iegūt pieeju norīkojuma darbā valsts darba tirgum, *FrG* 10. panta 1. punkta 3) apakšpunktā paredzētais automātiskais atteikuma motīvs nav samērīgs attiecībā pret mērķi nodrošināt sabiedrisko kārtību un valsts drošību.

32 Vīzai, kas piešķirta trešo valstu pilsoņiem, kuru uzturēšanās tiesības izriet no Kopienu tiesībām, būtu jābūt ļoti formālai un būtu jātiek atzītai automātiski. Automātiskais atteikums "formāli nelikumīgas" ieceļošanas gadījumā ievērojami ierobežo pakalpojumu sniegšanas brīvību, un vairākām nozarēm tā kļūst nereāla. Šajā sakarā Austrijas iestādēm ir mazāk ierobežojoši un vienlaicīgi efektīvi līdzekļi, lai pārbaudītu, vai trešās valsts pilsonis neapdraud sabiedrisko kārtību un valsts drošību.

33 Austrijas valdība norāda, ka uz darba ņēmējiem, kam ir Šengenas līgumslēdzējas valsts izsniegta uzturēšanās atļauja un kas ir norīkoti darbā uz Austriju uz laiku, kas mazāks par trīs mēnešiem, būtībā attiecīgais iebraukšanas un uzturēšanās atļaujas automātiskā atteikuma iemesls neattiecas.

34 Šī valdība norāda, ka ir jānošķir norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma procedūra no iebraukšanas un uzturēšanās atļaujas procedūras. Otrā neattiecas uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, bet gan uz ārvalstnieku tiesībām. Šādos apstākļos ieceļošanas valsts teritorijā likumība nav atkarīga tikai no norīkošanas darbā likumības, bet arī no citiem ar ārvalstnieku politiku saistītiem faktoriem.

35 Turklāt tā uzskata, ka norīkojuma darbā valstij būtu jābūt pilnvarām pārbaudīt, vai kāda persona rada apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai un valsts drošībai, vai arī vai tai nav liegts pastāvīgi uzturēties Austrijā. Tā apgalvo, ka nebūtu pareizi izdot uzturēšanās aizliegumu attiecībā uz personu, kas lūdz uzturēšanās atļauju, lai gan tā jau atrodas Austrijas teritorijā.

Tiesas vērtējums

36 Vispirms ir jāatgādina, ka pastāvīgā judikatūra noteic — EKL 49. pants pieprasa ne tikai novērst jebkādu citā dalībvalstī dibināta pakalpojumu sniedzēja diskrimināciju tā pilsonības dēļ, bet arī atcelt jebkuru ierobežojumu — pat ja to vienādi piemēro valsts un citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem —, ja tas ir tāds, kas aizliedz, traucē vai padara darījumus nepievilcīgākus pakalpojumu sniedzējam, kurš dibināts citā dalībvalstī, kurā tas likumīgi sniedz analogus pakalpojumus (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Portugaia Construções*, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Tomēr valsts tiesiskais regulējums, kas ietilpst jomā, kura nav saskaņota Kopienu līmenī, un ko vienādi piemēro attiecībā uz jebkuru personu vai uzņēmumu, kas veic darbību attiecīgās dalībvalsts teritorijā, var — neraugoties uz tā ierobežojošajām sekām pakalpojumu sniegšanas brīvībai — tikt attaisnots, ja tas atbilst vispārējas nozīmes interešu apsvērumam un ja šīs intereses jau neaizsargā noteikumi, kuriem pakalpojuma sniedzējs ir pakļauts tā dibināšanas dalībvalstī, ja tas ir piemērots, lai

nodrošinātu izvirzītā mērķa realizāciju, un ja tas nepārsniedz tā sasniegšanai nepieciešamo (skat. 1999. gada 23. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-369/96 un C-376/96 *Arblade* u.c., *Recueil*, I-8453. lpp., 34. un 35. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Portugaia Construções*, 19. punkts).

38 Tā kā jautājums par darba ņēmēju — trešās valsts pilsoņu — norīkošanu darbā pārrobežu pakalpojumu sniegšanas jomā šobrīd nav saskaņots Kopienu līmenī, Austrijas tiesību aktu par darba ņēmēju norīkošanu darbā saderīgums ar EKL 49. pantu ir jāpārbauda to principu kontekstā, kuri ir minēti divos iepriekšējos šī sprieduma punktos.

Par pirmo iebildumu par prasību saņemt norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājumu, kāds ir paredzēts *AuslBG* 18. panta 12.–16. punktā

39 Nav apstrīdams, ka nosacījumi, kas saskaņā ar *AuslBG* 18. panta 12.–16. punktu jāievēro pakalpojumus sniedzošam uzņēmumam, kurš plāno norīkot darbā uz Austriju darba ņēmējus, kas ir trešās valsts pilsoņi, ar šiem nosacījumiem saistīto administratīvo izmaksu dēļ un it īpaši prasītā sešu nedēļu termiņa norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma izsniegšanai dēļ traucē veikt paredzēto norīkošanu darbā un tādējādi kavē šo uzņēmumu pakalpojumu sniegšanu (šajā sakarā skat. 2004. gada 21. oktobra spriedumu lietā C-445/03 Komisija/Luksemburga, Krājums, I-10191. lpp., 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

40 Attiecībā uz darba ņēmēju — trešās valsts pilsoņu — norīkošanu darbā, ko veic pakalpojumu sniedzējs — Kopienas uzņēmums, ir jau ticis nospriests, ka valsts tiesiskais regulējums, kas citā dalībvalstī reģistrēta uzņēmuma pakalpojumu sniegšanas realizāciju valsts teritorijā pakļauj administratīvās atļaujas izsniegšanai,

ir pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums EKL 49. panta izpratnē (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Vander Elst*, 15. punkts, un lietā Komisija/Luksemburga, 24. punkts).

41 Šajā sakarā un pretēji tam, ko uzsver Austrijas valdība, norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājumam ir atļaujas procedūras raksturs. Tā kā šāda apstiprinājuma izsniegšana ir nepieciešama, lai veiktu norīkošanu darbā, un tā notiek tikai pēc tam, kad valsts kompetentās iestādes pārbauda *AuslBG* 18. panta 13. punktā noteiktās prasības, nevar apgalvot, ka tā ir tikai deklaratīva procedūra.

42 Šāda procedūra turklāt vēl vairāk spēj apgrūtināt, ja ne padarīt neiespējamu pakalpojumu sniegšanu, nodarbinot darbā norīkotos darba ņēmējus — trešo valstu pilsoņus, jo tā paredz, ka šāda apstiprinājuma lūguma izskatīšana var ilgt sešas nedēļas.

43 Jāatgādina — kā Tiesa ir atzinusi — ka dalībvalstis ir tiesīgas pārbaudīt valsts un Kopienu tiesību normu ievērošanu pakalpojumu sniegšanas jomā. Turklāt tā ir atzinusi par pamatotiem pārbaudes pasākumus, kas nepieciešami, lai pārbaudītu to prasību ievērošanu, kuras ir attaisnotas ar vispārējas nozīmes interesēm (skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Arblade* u.c., 38. punkts). Tomēr Tiesa ir arī nospriedusi, ka, veicot šīs pārbaudes, ir jāievēro Kopienu tiesību noteiktās robežas un tās nedrīkst padarīt pakalpojumu sniegšanas brīvību par nereālu (skat. iepriekš minēto spriedumu *Rush Portuguesa*, 17. punkts).

44 Šajos apstākļos ir jāpārbauda, vai ierobežojumi pakalpojumu sniegšanas brīvībai, kas izriet no *AuslBG* 18. panta 12.–16. punkta, ir attaisnoti ar vispārējas nozīmes interešu mērķi un, attiecīgā gadījumā, vai tie ir nepieciešami, lai efektīvi un ar piemērotiem līdzekļiem sasniegtu šo mērķi (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Luksemburga, 26. punkts, un 2006. gada 19. janvāra spriedumu lietā C-244/04 Komisija/Vācija, Krājums, I-885. lpp., 37. punkts).

45 Šajā gadījumā *AuslBG* 18. panta 12.–16. punktā paredzētās prasības pamato atsauce uz darba ņēmēja aizsardzību, pirmkārt, un darba tirgus stabilitāti, otrkārt.

46 Pirmkārt, Austrijas valdība atsaucas uz nepieciešamību rūpēties par vienotiem norīkošanas darbā nosacījumiem pakalpojumu sniegšanas brīvības ietvaros. Tādēļ ir jānodrošina, lai norīkojošais darbā uzņēmums tiesības, ko tam piešķir EK līgums, ļaunprātīgi neizmantotu par sliktu darbā norīkotajiem darba ņēmējiem. Kā uzskata šī valdība, it īpaši piegādes nosacījumi, kas paredzēti *AuslBG* 18. panta 13. punktā, paredz mazināt trešo valstu darbaspēka ļaunprātīgas izmantošanas riskus un it īpaši to, ka šis darbaspēks tiek izmantots tikai norīkošanai darbā.

47 Viens no obligāto vispārīgo interešu iemesliem, ko Tiesa jau ir atzinusi, ir darba ņēmēju aizsardzība (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus apvienotajās lietās *Finalarte* u.c., 33. punkts, un lietā *Portugaia Construções*, 20. punkts). Turklāt Kopienu tiesības pieļauj, ka dalībvalstis savu tiesisko regulējumu vai sociālo partneru noslēgtos kolektīvos darba līgumus attiecina uz ikvienu to teritorijā nodarbinātu personu, neskatoties uz to, kādā valstī darba devējs veic uzņēmējdarbību, pat ja šai nodarbinātībai ir pagaidu raksturs, un arī neaizliedz dalībvalstīm ar piemērotiem līdzekļiem nodrošināt atbilstību šiem noteikumiem (skat. 1982. gada 3. februāra spriedumu apvienotajās lietās 62/81 un 63/81 *Seco* un *Desquenne & Giral*, *Recueil*, 223. lpp., 14. punkts), ja izrādās, ka ar šiem noteikumiem piešķirtā aizsardzība nav nodrošināta ar identiskiem vai pēc būtības salīdzināmiem pienākumiem, kam uzņēmums jau ir pakļauts dalībvalstī, kurā tas ir dibināts (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Luksemburga, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 Tomēr norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājums — tāds, kāds paredzēts *AuslBG* 18. panta 12.–16. punktā, nav uzskatāms par piemērotu līdzekli apgalvotā mērķa sasniegšanai.

49 Pirmkārt, liekot sistemātiski ievērot Austrijas algas un darba nosacījumus, šādā procedūrā netiek ņemti vērā darba ņēmēju aizsardzības pasākumi, kuriem izcelsmes valstī ir pakļauts uzņēmums, kas gatavojas veikt norīkošanu darbā, tostarp darba un atalgojuma nosacījumu jautājumā saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai iespējamiem sadarbības līgumiem, kas noslēgti starp Eiropas Kopienu un attiecīgo trešo valsti, kuru piemērošana var samazināt ievērojamu risku, ka darba ņēmēji tiks ekspluatēti un ka tiks traucēta uzņēmumu konkurence (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Vander Elst*, 25. punkts, un lietā Komisija/Luksemburga, 35. punkts).

50 Otrkārt, attiecībā uz norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma izsniegšanas pakārtošanu vismaz viena gada darba līguma vai beztermiņa līguma esamībai šāds pasākums pārsniedz to, kas tiek prasīts sociālās aizsardzības mērķa vārdā kā nepieciešams nosacījums, lai sniegtu pakalpojumus, izmantojot darba ņēmēju — trešo valstu pilsoņu — norīkošanu darbā (iepriekš minētie spriedumi lietā Komisija/Luksemburga, 32. un 33. punkts, kā arī lietā Komisija/Vācija, 58. punkts).

51 Turklāt Austrijas valdības apgalvojums, ka šī prasība ļauj pārliecināties, ka darba ņēmējam — trešās valsts pilsonim — ir likumīgs un pastāvīgs darbs tā darba devēja dibināšanas valstī, nebūtu jāpamato ar formulu, ko Tiesa izmantojusi iepriekš minētā sprieduma lietā *Vander Elst* 26. punktā. Jāatgādina, ka Tiesa neattiecināja jēdzienu "likumīgs un pastāvīgs darbs" uz pastāvīgās uzturēšanās nosacījumu vai nodarbinātības uz noteiktu laiku pakalpojuma sniedzēja uzņēmuma uzņēmējdarbības valstī nosacījumu (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Vācija, 55. punkts).

52 Šajā sakarā pienākums, kas *AVRAG* ietvaros uzlikts pakalpojuma sniedzējam uzņēmumam, pirms norīkošanas darbā paziņot vietējām iestādēm par vienu vai vairākiem esošiem darbā norīkojamiem darba ņēmējiem, šādas klātbūtnes paredzēto ilgumu un pakalpojumu vai pakalpojumus, kas pamato norīkošanu darbā, ir tikpat efektīvs un mazāk ierobežojošs līdzeklis kā minētā prasība. Tas ļauj šīm iestādēm

darbā norīkošanas laikā kontrolēt, kā tiek ievērots Austrijas sociālā un atalgojuma tiesiskais regulējums, ņemot vērā pienākumus, kuriem uzņēmums jau ir pakļauts saskaņā ar tā izcelsmes dalībvalstī piemērojamiem sociālo tiesību noteikumiem.

53 Tādēļ ir jāuzskata, ka iepriekšēja norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma procedūra pārsniedz darba ņēmēju aizsardzības mērķa īstenošanai nepieciešamo.

54 Otrkārt, Austrijas valdība uzsver, ka norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma procedūra ir paredzēta, lai izvairītos no valsts darba tirgus traucējumiem, ieplūstot darba ņēmējiem — trešo valstu pilsoņiem.

55 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka darba ņēmēji, kurus nodarbina uzņēmums, kas dibināts citā dalībvalstī, un kuri pakalpojumu sniegšanai tiek norīkoti darbā uz citu dalībvalsti, nepretendē piekļūt šīs citas dalībvalsts darba tirgum, jo pēc sava uzdevuma pabeigšanas tie atgriezīsies savā izcelsmes vai dzīvesvietas valstī (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Luksemburga, 38. punkts).

56 Ir skaidrs, ka dalībvalsts var pārbaudīt, vai citā dalībvalstī dibināts uzņēmums, kas norīko darbā uz tās teritoriju trešās valsts darba ņēmējus, neizmanto pakalpojumu sniegšanas brīvību citam mērķim, nevis attiecīgā pakalpojuma sniegšanai, piemēram, sava personāla norīkošanai nodarbinātības nolūkos vai darba ņēmēju pakalpojumu piedāvāšanai (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Rush Portuguesa*, 17. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Luksemburga, 39. punkts). Tomēr norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma procedūra nebūtu jāuzskata par atbilstīgu līdzekli, lai sasniegtu Austrijas valdības norādīto mērķi.

57 Informācija, kas iesniegta saskaņā ar iepriekšējas deklarācijas procedūru, ko paredz *AVRAG* un kas ir norādīta šī sprieduma 52. punktā, kā arī tā, kas nosūtīta uzturēšanās atļaujas piešķiršanas laikā, ļautu Austrijas iestādēm pārliecināties, ka attiecīgie darba ņēmēji ievēro likumus, īpaši attiecībā uz uzturēšanos, darba atļauju un sociālo nodrošinājumu dalībvalstī, kurā šis uzņēmums tos nodarbina, un attiecībā uz šo darba ņēmēju situācijas likumīgumu un faktu, ka savu galveno darbību tie veic pakalpojumus sniedzošā uzņēmuma dibināšanas dalībvalstī, sniegtu šīm iestādēm nepieciešamās garantijas mazāk ierobežojošā veidā un tikpat efektīvi kā minētās prasības.

58 No tā izriet, ka norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma procedūru nevar attaisnot ar mērķi novērst traucējumus valsts darba tirgū un līdz ar to tā jāuzskata par nesamērīgu Austrijas Republikas mērķu sasniegšanai.

Par otro iebildumu par iebraukšanas un uzturēšanās atļaujas atteikuma automātisko raksturu, kā to paredz *FrG* 10. panta 1. punkta 3) apakšpunkts

59 Pakārtoti ir jāatgādina, ka jautājums par trešo valstu pilsoņu ieceļošanu un uzturēšanos dalībvalsts teritorijā, ja [tos] norīko darbā citā dalībvalstī dibināts pakalpojumus sniedzošs uzņēmums, Kopienas līmenī nav saskaņots.

60 Tomēr kontrole, ko šajā jautājumā veic kāda dalībvalsts, nevar ietekmēt šos pilsoņus nodarbinošā uzņēmuma pakalpojumu sniegšanas brīvību (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Seco* un *Desquenne & Giral*, 12. punkts).

61 Šajā lietā, izslēdzot jebkādu iespēju legalizēt darba ņēmēja — trešās valsts pilsoņa — situāciju, ko citā dalībvalstī uzņēmējdarbību veicošs uzņēmums norīkojis darbā

likumīgi un kurš Austrijas teritorijā ieceļo bez vīzas, lai gan to prasa Austrijas tiesību akti, *FrG* 10. panta 1. panta 3) apakšpunkts šim uzņēmumam rada ierobežojumu pakalpojumu sniegšanai. Šis noteikums darba ņēmējam rada risku tikt izraidītam no valsts teritorijas, kas var apdraudēt paredzēto norīkošanu darbā.

62 Kā secinājumu 105. punktā norāda ģenerāladvokāts, pakalpojumus sniedzošam uzņēmumam, kas vēlas izvairīties no grūtībām, kas saistītas ar neiespējamību legalizēt šādu situāciju, nākas pirms norīkošanas darbā nodrošināt, ka katram darba ņēmējam, uz kuru attiecas norīkošana darbā, ir atļauja, kas tam ļauj ieceļot Austrijas teritorijā, un tas var atturēt citā dalībvalstī dibinātu uzņēmumu sniegt pakalpojumus Austrijā, izmantojot darba ņēmēju — trešo valstu pilsoņu — norīkošanu darbā.

63 Austrijas valdība tomēr attaisno šādu ierobežojumu, motivējot to ar sabiedriskās kārtības un valsts drošības nodrošināšanu.

64 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz šādu attaisnojumu var atsaukties tikai tādu reālu un pietiekami nopietnu briesmu gadījumā, kas skar sabiedrības pamatintereses (skat. 1998. gada 29. oktobra spriedumu lietā C-114/97 Komisija/Spānija, *Recueil*, I-6717. lpp., 46. punkts, un 2004. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-36/02 *Omega*, Krājums, I-9609. lpp., 30. punkts).

65 Noteikti nav apstrīdams, ka trešās valsts pilsoņa ieceļošana kādas dalībvalsts teritorijā, kas pakārtota pienākumam saņemt vīzu, ja nav vīzas, ir pārkāpums. Tomēr, kā norāda ģenerāladvokāts secinājumu 110. punktā, iebraukšanas vai uzturēšanās atļaujas automātiska liegšana darbā norīkotam darba ņēmējam — trešās valsts pilsonim — un ieceļošana valsts teritorijā bez prasītās vīzas ir sankcija, kas nav

tik samērīga attiecībā uz veiktā pārkāpuma smagumu, jo tiek ignorēts fakts, ka darbā norīkotais darba ņēmējs, kuram nav vīzas, dalībvalstī, no kuras ir norīkots darbā, atrodas likumīgi, kā arī saskaņā ar Austrijas noteikumiem par norīkošanu darbā un līdz ar to neapdraud sabiedrisko kārtību un valsts drošību.

66 Turklāt Austrijas valdības argumenti par nelielo ietekmēto trešo valstu pilsoņu skaitu, uz kuriem varētu attiekties šis automātiskās atteikšanas pienākums, un faktu, ka nebūtu prātīgi noteikt uzturēšanās aizliegumu trešās valsts pilsonim, kas atrodas Austrijas teritorijā, nav pamatoti. No informācijas, kas iesniegta norīkošanas darbā iepriekšējas deklarēšanas procedūrā, kas norādīta šī sprieduma 52.–57. punktā, kompetentajām iestādēm katrā gadījumā, ja izrādītos, ka darbā norīkotais darba ņēmējs rada apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai un valsts drošībai, pirms šis darba ņēmējs ierodas Austrijā, ir pilnībā iespējams veikt nepieciešamos pasākumus.

67 Līdz ar to ir jākonstatē, ka iebraukšanas un uzturēšanās atļaujas izsniegšanas atteikuma automātiskais raksturs, ja bez vīzas Austrijā ieceļo likumīgi darbā norīkots darba ņēmējs — trešās valsts pilsonis — ir jāuzskata par nesamērīgu ar tā paredzēto mērķi.

68 No iepriekš minētā izriet, ka, pirmkārt, pakārtojot darba ņēmēja — trešās valsts pilsoņa — norīkošanu darbā, ko veic citā dalībvalstī dibināts uzņēmums, "Norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma" saņemšanai, kas paredzēts *AuslBG* 18. panta 12.–16. punktā, kura izdošanai nepieciešams gan, lai attiecīgie darba ņēmēji būtu nodarbināti šajā uzņēmumā vismaz vienu gadu vai ar to būtu saistīti ar beztermiņa darba līgumu, gan pierādījums par Austrijas darba un atalgojuma nosacījumu ievērošanu, un, otrkārt, paredzot *FrG* 10. panta 1. punkta 3) apakšpunktā iebraukšanas un uzturēšanās atļaujas automātiska atteikuma iemeslu bez izņēmumiem, tādējādi neļaujot legalizēt darba ņēmēju — trešās valsts pilsoņu, ko norīkojis darbā citā dalībvalstī dibināts uzņēmums, situāciju, ja šie darba ņēmēji ir ieceļojuši valsts teritorijā bez vīzas, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar EKL 49. pantu.

Par tiesāšanās izdevumiem

69 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Austrijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā Austrijas Republikai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Austrijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) pirmkārt, darba ņēmēja — trešās valsts pilsoņa — norīkošanu darbā, ko veic citā dalībvalstī dibināts uzņēmums, pakārtojot "Norīkošanas darbā Eiropā apstiprinājuma" saņemšanai, kas paredzēts Austrijas Likuma par ārvalstu darba ņēmēju nodarbinātību (*Ausländerbeschäftigungsgesetz*) 18. panta 12.–16. punktā un kura izdošanai nepieciešams gan, lai attiecīgie darba ņēmēji būtu nodarbināti šajā uzņēmumā vismaz vienu gadu vai ar to būtu saistīti ar beztermiņa darba līgumu, gan pierādījums par Austrijas darba un atalgojuma nosacījumu ievērošanu, un, otrkārt, paredzot Likuma par ārvalstniekiem (*Fremdengesetz*) 10. panta 1. punkta 3) apakšpunktā iebraukšanas un uzturēšanās atļaujas automātiska atteikuma iemeslu bez izņēmumiem, tādējādi neļaujot legalizēt darba ņēmēju — trešās valsts pilsoņu, ko norīkojis darbā citā dalībvalstī dibināts uzņēmums, situāciju, ja šie darba ņēmēji ir ieceļojuši valsts teritorijā bez vīzas, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar EKL 49. pantu;

2) Austrijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]